

BAHIJSKA DEKLARACIJA O KEMIJSKI VARNOSTI

I. Sodelujoči partnerji pri Medvladnem forumu o kemijski varnosti (IFCS) smo se sestali na svojem 3. forumu v Salvadorju v Bahiji, Brazilija, med 15. in 20. oktobrom 2000; zastopamo vlade, mednarodne organizacije in nevladne organizacije s področja industrije, javno-interesnih skupin in skupin, ki se ukvarjajo z interesi znanosti in dela, in:

znova potrjujemo, da smo zavezani Deklaraciji o okolju in razvoju iz Ria, ki vključuje načela sonaravnega razvoja, večanja zmožnosti, dostopa do informacij in previdnosti;

ponovno preverimo 19. poglavje Agende 21 in potrjujemo dvome v kemijsko varnost, izražene v Riu leta 1992;

zabeležimo napredek od ustanovitve Foruma leta 1994;

poudarjamo bistveno vlogo pravilnega ravnanja s kemikalijami pri sonaravnem razvoju ter pri varstvu zdravja ljudi in okolja;

priznavamo odgovornost vseh sektorjev za sodelovanje pri skupni viziji varnega ravnanja s kemikalijami;

ugotavljamo, da imajo različne države raznolike potrebe pri prizadevanju za kemijsko varnost;

priznavamo, pomen tehnične in finančne pomoči in prenosa tehnologije za države v razvoju in države z gospodarstvom v tranziciji oskrbeti s tehnologijo, da bi lahko dosegale prednostne cilje Foruma po letu 2000;

razumemo, da je naše znanje o posledicah izpostavljenosti kemikalijam še vedno zelo nepopolno, da so potrebne nenehne raziskave in pazljivo proučevanje in da se bomo na nove izzive odzivali na nove načine. Razumemo, kako bistvenega pomena sta sodelovanje in partnerstvo pri razvijanju ustrezne politike in infrastrukture za ravnanje s kemikalijami v vseh državah in razumemo, da je ustrezno obveščena javnost poglobitnega pomena pri opravljanju zastavljenega dela.

II. V skladu s tem pozivamo vlade, industrijo, nevladne javno-interesne organizacije, sindikate, znanstvene organizacije, mednarodne organizacije in javnost, da začnejo sodelovati z nami in se nam pridružijo pri skupnih prizadevanjih za doseganje prednostnih ciljev, katerih uspešnost bomo ocenili na 4. in 5. forumu in kasneje.

1. Pospeševali bomo globalno sodelovanje pri ravnanju s kemikalijami, pri preprečevanju onesnaževanja in sonaravnem kmetovanju; pospeševali bomo tudi čistejše postopke, materiale in izdelke;
2. povečevali bomo pretok informacij o varni uporabi kemikalij, o tveganju, ki morda obstaja pri njihovi izdelavi, o spuščanju kemikalij v okolje in njihovem odlaganju ter o načinih, kako bi se lahko izognili tveganju ali ga zmanjšali;
3. prepričali se bomo, da so vse države zmožne varno upravljati s kemikalijami, predvsem s pomočjo usklajenih državnih politik, zakonodaje in infrastrukture;

4. ratificirati in izvrševati moramo konvencije in sporazume o kemikalijah ter poskrbeti za učinkovito in uspešno usklajevanje med organizacijami, povezanimi s kemijsko varnostjo in dejavnostmi;
5. razporediti je treba sredstva za odstranjevanje težav pri kemijski varnosti, da bi zagotovili usklajene mednarodne odzive in ukrepanje pri problemih, kot je na primer nezakonito trgovanje s toksičnimi in nevarnimi izdelki; in
6. poskrbeli bomo za lažji dostop do informacij, znanja in veščin na področju kemijske varnosti. Ker priznavamo, da imajo skupnosti pravico do podatkov o kemikalijah v okolju in do sodelovanja pri tistih odločitvah o kemijski varnosti, ki vplivajo nanje.

III. Kljub temu, da smo zadovoljni s tem, kar smo že dosegli, se sodelujoči strinjamo, da je treba postoriti še marsikaj, preden bomo dosegli cilje 19. poglavja, saj:

1. se mnoge države še vedno s težavo trudijo urediti osnovno infrastrukturo za kemijsko varnost, vključno z oblikovanjem nacionalnih mehanizmov za usklajevanje, razvojem nacionalnih profilov in izvedbo nacionalnih akcijskih načrtov;
2. standardi kemijske varnosti na več področjih na svetu niso dovolj visoki, da bi ustrezno varovali zdravje ljudi in okolje.
3. je bilo za varno ravnanje s kemikalijami in za odlaganje številnih zalog zastarelih pesticidov in nevarnih kemikalij, ki so ostale po vsem svetu, namenjenih premalo mednarodnih in lokalnih sredstev; in
4. mednarodne ocenitve kemikalij niso dosegle ciljev, ki smo jih postavili na 1. forumu leta 1994.

IV. Da bi napredovali na podlagi dosedanjega dela in dosegli cilje, ki smo si jih zastavili na mnogih forumih in v Salvadorju da Bahia na 3. forumu, se sodelujoči zavezujemo, da bomo:

1. sodelovali kot družabniki pri tem skupnem podvigu in upoštevali dragocen trud, ki ga mora prispevati vsak od nas, da bi dosegli svoje cilje;
2. bolj poudarili sodelovanje in usklajenost na vseh ravneh, iskali nove možnosti za sodelovanje s tem da si bomo delili skrbi in izkušnje ter s pomočjo združevanja sredstev;
3. dognali, katere rešitve problemov pri kemijski varnosti so inovativne in si odločno prizadevali delati na ta način;
4. iskali načine, kako bi zagotovili večji in stalnejši dotok sredstev za delo pri doseganju nujnih prednostnih ciljev, ki smo jih ugotovili in si jih zastavili na 3. forumu;
5. se trudili, da bi čim prej začele veljati mednarodne pogodbe in sporazumi o kemijski varnosti, o katerih pogajanja še potekajo ali pa še niso veljavni;

V. Da bi lahko osredotočili svojo energijo in sredstva ter merili svojo uspešnost, pri čemer bomo, kjer bo ustrezno, sprejeli pomoč držav in mednarodnih organizacij, se zavezujemo, da bomo dosegli čim več ciljev, ki jih bomo preverili na 4. in 5. forumu. Kadar bo mogoče, bomo sprejeli pomoč držav in mednarodnih organizacij. Ti cilji so v celoti zapisani v dokumentaciji 3. foruma v listini *Prednostni cilji za ukrepanje po letu 2000*. Da bi jih lažje obdržali pred očmi, so cilji tu naštetih v skrajšani obliki:

Do leta 2001:

- Sprejeta bo Konvencija o obstojnih (težko razgradljivih) organskih onesnaževalih.

Do leta 2002:

- Večina držav bo s pomočjo sodelovanja med družbami razvila nacionalne profile ravnanja s kemikalijami, poskrbela za koordinacijo ustreznega ravnanja s kemikalijami na državni ravni in določila osrednjo točko v državi za Mednarodni forum o kemijski varnosti.
- Sedemdeset ali več držav bo vzpostavilo sisteme za preprečevanje večjih industrijskih nezgod in sisteme za hitro posredovanje in pripravljenost v kriznih situacijah.
- V tridesetih ali več državah, ki še nimajo Centrov za strupe, bodo takšne centre ustanovili, v vsaj še sedemdesetih drugih državah pa jih bodo razširili.

Do 4. foruma leta 2003:

- Veljati bo začela Rotterdamska konvencija.
- Sprejet bo Globalno usklajen sistem klasifikacije in označevanja kemikalij (GHS).
- Delovati bo začela učinkovita Mreža za izmenjavo informacij o večanju zmožnosti za varno ravnanje s kemikalijami.
- Na Forumu bomo razpravljali o predlogih za preprečevanje nezakonitega trgovanja s strupenimi in nevarnimi izdelki, posamezne države pa bodo razložile svoje nacionalne strategije.
- Pripravili bomo poročilo o težavah z akutno toksičnimi pesticidi in zelo nevarnimi vrstami pesticidov. Predlagali bomo možnosti za varno ravnanje z njimi.
- Vse države bodo poročale, kaj so storile, da bi zmanjšale tveganje pri delu z drugimi nevarnimi kemikalijami.

Do leta 2004:

- Na voljo bodo predlogi za vzpostavitev splošnih načel in usklajenih pristopov k metodologiji zmanjševanja tveganja pri določenih toksikoloških reakcijah.
- Podanih bo dodatnih tisoč ocen stopnje nevarnosti kemikalij, ki bodo pravočasno na voljo javnosti.
- Večina držav bo vzpostavila procese za zagotavljanje, da bodo nevarne snovi primerno in zanesljivo označene.
- Večina držav bo imela celostne in ekološko varne strategije za uničevanje škodljivcev in prenašalcev bolezni.
- Večina držav bo pripravila načrte za varno ravnanje z odvečnimi zalogami pesticidov in ostalih nevarnih kemikalij. Vsaj dve državi v vsaki regiji Medvladnega foruma o kemijski varnosti bosta začeli izvajati svoja načrta.
- Po sprejetju leta 2001 bo začela veljati Konvencija o trdovratnih organskih polutantih.
- Vsaj še dve državi v vsaki regiji Medvladnega foruma o kemijski varnosti bosta ustanovili Register o nastajanju in prenosu onesnaženosti ali popis emisij.

Do leta 2005:

- Vsaj pet držav v vsaki regiji Medvladnega foruma o kemijski varnosti bo imelo vzpostavljene popolne sisteme za pretok informacij o nevarnih snoveh.
- Večina držav bo razvila nacionalno politiko, katere cilj bo izboljšati ravnanje s kemikalijami.

Po 5. forumu (leta 2005 ali 2006):

- Globalno usklajen sistem za klasifikacijo in označevanje kemikalij bo popolnoma deloval.

- Večina držav v vsaki regiji Medvladnega foruma o kemijski varnosti bo imela vzpostavljene popolne sisteme za pretok informacij o nevarnih snoveh.